

מכון תורני לנשים ע"ש שרה בת יצחק יעקב רעננערט
The Sadie Rennert Women's Institute for Torah Studies

בגדי קודש - לכבוד ולתפארת

פרשת תצווה ושבט זכור

שמות פרק כח:

(א) וְאַתָּה הַקָּרֵב אֶלֶיךָ אֶת אֶהָרֹן אַחִידָךְ וְאֶת בְּנָיו אִתּוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַהֵנוּ לִי אֶהָרֹן נָדָב וְאַבִּיהוּא אֶלְעָזָר וְאַיִתְמָר בְּנֵי אֶהָרֹן :
(ב) וְעָשִׂיתָ בְּגָדֵי קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אַחִידָךְ לְכַבֹּד וּלְתַפְאֲרָתָּה :

שמות פרק כח:

(מ) וּלְבָנֵי אֶהָרֹן תַּעֲשֶׂה כְּתֹנֶת וְעָשִׂיתָ לָהֶם אַבְנֵי טִיִּים וּמַגְבָּעוֹת תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְכַבֹּד וּלְתַפְאֲרָתָּה :
(מא) וְהַלְבַּשְׁתָּ אֹתָם אֶת אֶהָרֹן אַחִידָךְ וְאֶת בְּנָיו אִתּוֹ וּמִשְׁחָתָה אֹתָם וּמִלֵּאתָ אֶת יָדָם וְקִדְשְׁתָּ אֹתָם וְכַהֵנוּ לִי :

רמב"ן שמות פרק כח:

(ב) לכבוד ולתפארת - שיהיה נכבד ומפואר במלבושים נכבדים ומפוארים, כמו שאמר הכתוב כחתן יכהן פאר (ישעיה סא י), כי אלה הבגדים לבושי מלכות הן, כדמותן ילבשו המלכים בזמן התורה...

...

ועל דרך האמת, לכבוד ולתפארת, יאמר שיעשו בגדי קדש לאהרן לשרת בהם לכבוד השם השוכן בתוכם ולתפארת עזם, כדכתיב (תהלים פט יח) כי תפארת עזמו אתה...

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יב עמוד א:

בהראתו את עשר כבוד מלכותו אמר רבי יוסי בר חנינא: מלמד שלבש בגדי כהונה: כתיב הכא "יקר תפארת גדולתו" וכתוב התם "לכבוד ולתפארת".

אמרי אמת שמות פרשת זכור:

כתיב (שמות לו ב) ועשית בגדי קודש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת היינו כשלו בשין הבגדים לשם שמים וכדאיתא (רש"י ויקרא טז לד) שאהרן לא היה לובשן לגדולתו אלא כמקיים גזירת המלך, והכבוד והתפארת הללו בעצמם מתקיימים כשעושים המעשים לשם שמים..

זכריה פרק ג:

(א) וַיֵּרָאֵנִי אֶת יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עֹמֵד לִפְנֵי מַלְאָךְ ה' וְהַשָּׁטָן עֹמֵד עַל מִינּוֹ לְשַׁטְנוֹ :
(ב) וַיֹּאמֶר ה' אֶל הַשָּׁטָן יָגֵר ה' בְּךָ הַשָּׁטָן וַיִּגְעַר ה' בְּךָ הַבַּחַר בִּירוּשָׁלַם הַלּוֹא זֶה אוֹד מִצֵּל מֵאֵשׁ :
(ג) וַיְהוֹשֻׁעַ הָיָה לְבָשׁ בְּגָדִים צֹאֵיִם וְעֹמֵד לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ :
(ד) וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֶל הַעֲמֻדִים לִפְנֵי וַיֹּאמֶר הַסִּירוּ הַבְּגָדִים הַצֹּאֵיִם מֵעַלְיוֹ וַיֹּאמֶר אֵלָיו רָא הֲעֵבַרְתִּי מֵעֲלֶיךָ עֹנֵךְ וְהַלְבַּשׁ אֶתְךָ מִחֲלָצוֹת :
(ה) וַיֹּאמֶר וַיִּשְׁמָעוּ צִנְיָף טְהוֹר עַל רֹאשׁוֹ וַיִּשְׁמָעוּ הַצִּנְיָף הַטְּהוֹר עַל רֹאשׁוֹ וַיִּלְבְּשׁוּהוּ בְּגָדִים וּמִלְאָךְ ה' עֹמֵד :

מצודת דוד זכריה פרק ג:

(ג) ויהושע וגומר ועומד וגו' - ר"ל בשעה שעמד לפני המלאך היה עדיין לבוש בגדים מלוכלכים ר"ל עדיין היה מלוכלך בזה העון כי עוד ישבו הנשים הנכריות תחת בניו ולא גרשו אותן והוא לא מיחה בהם:

(ד) ויען ויאמר - המלאך שעמד יהושע לפניו אמר אל המלאכים העומדים לפניו הסירו מיהושע הבגדים המלוכלכים ר"ל הפרישו את בניו מנשותיהם הנכריות למען יוסר העון מיהושע:

שם משמואל מועדים הושענא רבה:

...וידוע שמכל מעשה המצוות נעשה לבוש נפש ונקרא חלוקא דרבנו, ולהיפוך ח"ו מעבירות נעשו בגדים צואים וכמ"ש (זכרי' ג') הסירו הבגדים הצואים מעליו. והבחירה בישראל איננה מצד הלבושים אלא מצד עצם נפשם, אלא בעוד הבגדים הצואים עליהם אין לבוא אל שער המלך בבוש שק ... וע"כ אפי' כשישראל חוטאים אין הקדוש ברוך הוא מואס בהם, וכמו אב שאיננו מואס בבנו התינוק שמלוכלך בטיט וצואה אלא מרחיצו ומרצהו וכמ"ש (ישעי' ד') אם רחץ אד' את צואת בנות ציון.

ליקוטי הלכות, חלק ייורה דעה, הלכות ערלה ה, אות ח:

כי כל המניעות מעבודת ה' תברך נמשכין מהבגדים הצואים כמו ש'מבאר שם בהתורה הנ"ל. ... ועקר התגברות של הבגדים הצואים למנעו מדרך החיים האמתית הוא על-ידי גאות וכבוד המדמה של עולם הזה, כי בודאי מי ש'יגיש שפלותו באמת וישים אל לבו איך הוא מלכלך בעונותיו ותאותיו ופגמיו הרבים בודאי ילך על ידיו ועל רגליו ויבקש בכל כחו את רופא האמת ש'יוכל לרפא תחלואי נפשו, כי מי יוכל לסבל להיות מלבוש בבגדים צואים ומטנפים. אך הבגדים צואים בעצמן מבלבלין את דעתו ומעקמין את לבו עד שעושה עצמו כלא ידע את טנוף מעשיו. וחפץ עדין בכבוד של העולם הזה ונזכר בגאות ונסות הרוח. ועל-ידי זה אינו יכול להתקרב אל האמת שלא ילעיגו עליו בני אדם...

שם, אות י:

ועל-כן עקר התקון הזה על-ידי מרדכי שקרע את בגדיו ולבש שק ואפר כי ידע שעקר הפגם בענין הבגדים כנ"ל. ויצא בתוך העיר ויזעק וזעקה גדולה ומרה כי אין תקנה נגד רבוי המניעות הבאים מבגדים הצואים כי אם להשפיל עצמו עד עפר ולהפשיט בגדי גאותו ולזעק מאד מאד לה' תברך זעקה גדולה ומרה כמו מרדכי עד ישקוף ונראה ה' משמים כמו שזכה מרדכי אחר כך על-ידי תקף הנס של פורים שנתהפך הכל לטובה, כמו שכתוב, ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת. בחינת תקון הלבושים והבגדים...

שם, אות יד:

ועל-כן לא היה הפהו הגדול נכנס לפני ולפנים בהשמונה בגדים שיש בהם זהב ואבנים טובות. רק בארבעה בגדי לבן. להורות שאף-על-פי שהפהו הגדול היה לובש אלו הבגדים יקרים בקדשה גדולה לתקן פגם תאותו וחמדת העשירות שתלויים בבגדים יקרים ... אך אף-על-פי-כן ביום הכפורים היה אסור לנכנס בבגדים אלו לפני ולפנים כי אין קטגור נעשה סגור כמו שדרשו רבותינו ז"ל להורות שאפלו הפהו הגדול שלבש בגדים אלו שיש בהם זהב ואבנים טובות בקדשה גדולה כנ"ל. אף-על-פי-כן לפני ולפנים במקום תכלית הקדשה העליונה אסור לנכנס בהם, כי שם נתבטל העשירות וחמדת הזהב והאבנים טובות לגמרי, כי אי אפשר לנכנס לשם כי אם בבגדים לבנים לגמרי שהם עקר תכלית שלמות התקון העליון בחינת בכל עת יהיה בגדי לבנים. ... ושם עקר פורת וסליחת כל עונות ישראל בבחינת אם יאדימו כתולע כצמר יהיו וכו'. כי עקר הסליחה של יום הכפורים היה על-ידי ש'נכנס לבית קדש קדשים בבגדים לבנים לבד וכנ"ל והבו היטב כי אי אפשר לבאר הכל והחפץ בחיים באמת לבין מזה הרבה לבטל גאותו ולכלכל דבריו במשפט וכו' וכנ"ל:

אסתור פרק ח:

(טו) ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור וצטרת זהב גדולה ותכריז בוץ וארגמן והעיר שושן צהלה ושמחה:

